

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 marca 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w Z. stwierdził, że A. P. jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 15 606,32 zł, w tym:

1. z tytułu:

składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2019-12 do 2020-10 w kwocie: 9989,15 zł

odsetek za zwłokę: 582,00 zł

2. z tytułu:

składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2019-12 do 2020-10 w kwocie: 3965,72 zł

odsetek za zwłokę: 231,00 zł

3. z tytułu:

składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2019-12 do 2020-10 w kwocie: 838,45 zł

odsetek za zwłokę: 0,00 zł

(decyzja – k. 35-35 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniosła A. F. (obecnie M.) wnosząc o jej zmianę wskazując, iż jest ona dla niej krzywdząca. W uzasadnieniu wskazano, że jej mąż M. M. (2) został współnikiem i udziałowcem w spółce (...) Sp. z o.o. M. M. (2) jest czynnym udziałowcem oraz współnikiem, angażuje się w sprawy w/w spółki, między innymi: finansując zobowiązania wobec innych osób czy też firm. Dodatkowo ubezpieczona podniosła, że w KRS widnieje zapis iż posiada ona 96 % udziałów w spółce (...) Sp. z o.o. (odwołanie – k. 4-5)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 6-6 verte)

Na rozprawie w dniu 18 maja 2022 roku wnioskodawczyni wniosła o uznanie, że udział jej męża (...) Sp. z o.o. M. M. (2) nie jest iluzoryczny.

(rozprawa z dnia 18 maja 2022 roku e-protokół (...):28:00-00:30:07 – płyta CD – k. 31)

Na rozprawie w dniu 18 maja 2022 roku wnioskodawczyni poparła odwołanie, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 18 maja 2022 roku e-protokół (...):30:07 – 00:40:58 – płyta CD – k. 31)

**Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:**

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 11 marca 2016 roku. Przeważającym przedmiotem działalności spółki jest działalność związana z obsługą rynku nieruchomości wykonywana na zlecenie. Na podstawie danych z w/w rejestru (stan na dzień: 15.04.2021 r.), wynika, że A. M. (dawniej F. ) jako jej wspólnik posiadała w okresie od dnia 11 marca 2016 roku do dnia 13 grudnia 2016 roku – 70 udziałów o łącznej wartości 3 500,00 złotych, zaś wspólnik M. K. – 30 udziałów o łącznej wartości 1 500,00 złotych. Z danych wskazanego rejestru wynika także, że w okresie od dnia 14 grudnia 2016 roku do dnia 1 października 2019 roku A. M. była w posiadaniu całości udziałów w przedmiotowej spółce (100 udziałów o łącznej wartości 5 000,00 złotych). Od dnia 2 października 2019 roku A. M. figuruje w Krajowym Rejestrze Sądowym jako wspólnik w/w spółki posiadający 96 udziałów o łącznej wartości 4 800,00 złotych.

(wypis z KRS – k. 11-15, k. 22 verte – 28 załączonych do sprawy akt organu rentowego, k. 23-23 verte, zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 18 maja 2022 roku e-protokół (...):02:33-00:07:47 – płyta CD – k. 31)

Na mocy zawartej w dniu 3 lipca 2019 roku umowy sprzedaży udziałów w spółce (...) pomiędzy A. M. (zbywca), a M. M. (2) (nabywca), wnioskodawczyni zbyła 4 udziały spółki na rzecz M. M. (2) o łącznej wartości nominalnej 200 złotych.

(umowa – k. 9-9 verte, lista obecności – k. 10-10 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Z listy obecności na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki (...) Sp. z o.o. mającym miejsce w dniu 3 lipca 2019 roku wynika, że M. M. (2) został powołany do zarządu przedmiotowej spółki na stanowisko Wice- Prezesa zarządu.

(lista obecności - k. 10-10 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Uchwałą nr 3 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki działającej pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. z dnia 9 lipca 2019 roku, udziały w przedmiotowej spółce objęli wspólnik A. M. - 96 udziałów o łącznej wartości 4 800,00 złotych; wspólnik M. M. (2) - 4 udziały o łącznej wartości nominalnej 200 złotych.

(akt notarialny – k. 24-27, zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 18 maja 2022 roku e-protokół (...):02:33-00:07:47 – płyta CD – k. 31)

W umowie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 8 lipca 2019 roku w § 8 ust 3 wskazano, że udział może być umorzony za zgodą wspólnika w drodze nabycia udziałów przez Spółkę. Z § 10 wynika, że zbycie oraz zastawienie udziału wymaga zgody spółki.

(umowa – k. 23-23 verte)

Kapitał zakładowy przedmiotowej spółki wynosi 5000 złotych. Spółka posiada 100 udziałów po 50 złotych. Na jeden udział przysługuje jeden głos. Do składania oświadczeń spółki, każdy członek zarządu upoważniony jest samodzielnie.

(zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 18 maja 2022 roku e-protokół (...):09:24-00:12:14 – płyta CD – k. 31)

M. M. (2), z uwagi na prowadzenie działalności w zakresie remontów i wykończenia lokali pełni w spółce rolę doradcą, jeździ ze skarżącą na oględziny lokali, podaje klientom koszty remontu, podpowiada jak remontować mieszkania. Pomaga przy wyszukiwaniu inwestycji gruntowych w celu zwrócenia uwagi developerów na działkę. Odkąd wnioskodawczyni urodziła dziecko czyli od sierpnia 2020 roku, M. M. (2) jest bardzo zaangażowany w prowadzenie spółki, a także wspiera spółkę finansowo (w 2020 roku pomiędzy (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, a M. M. (2) została zawarta umowa pożyczki w kwocie około 30 000,00 zł).

(zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 18 maja 2022 roku e-protokół (...):23:37 – 00:28:00 – płyta CD – k. 31)

Z aktualnym mężem M. M. (2) skarżąca zna się od 2017 roku, w dopiero w maju 2019 roku, gdy zaczęli wspólne zamieszkiwanie, zaczęli być razem, po rozwodzie ubezpieczonej z pierwszym mężem. (zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 18 maja 2022 roku e-protokół (...):28:00 – 00:30:07 – płyta CD – k. 31)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, oraz w oparciu o zeznania wnioskodawczyni.

### **Sąd Okręgowy zważył co następuje:**

Odwołanie jest zasadne.

W myśl art.6 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2022.0.1009 t.j.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 12 ust. 1 ustawy).

W myśl art. 8 ust. 6 pkt 1 i 4 powołanej ustawy, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się m.in.: osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych oraz wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej.

Należy podzielić stanowisko Sądu Apelacyjnego w Lublinie w wyroku z dnia 27 maja 2015 r., zgodnie z którym wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest traktowany w przepisach prawa z zakresu ubezpieczeń społecznych jak osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (por. tezę wyroku w sprawie III AUA 198/15, Lex nr 1733709).

Z mocy art. 11 ust. 2 ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt 4 cytowanej ustawy, zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (Dz.U.2021.0.1285 t.j.), osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub przepisów o ubezpieczeniach społecznych lub ubezpieczeniu społecznym rolników, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna, oraz zgodnie z art.69 ust.1 ustawy obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Zgodnie z art.82 ust.3 i 4 w/w ustawy jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednego z rodzajów działalności określonych w ust.5, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana odrębnie od każdego rodzaju działalności, z zastrzeżeniem ust.4. Jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednej spółki w ramach tego samego rodzaju działalności, o której mowa w ust. 5 pkt 1-5, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest odrębnie od każdej prowadzonej spółki.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Art. 32 powołanej ustawy stanowi, że do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

W myśl zaś przepisu art.107 ust.1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.2022.0.690 t.j.) składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z interpretacją dokonaną przez Sąd Najwyższy w 3 sierpnia 2011 r. (I UK 8/11) w jednakowy sposób oceniana winna być sytuacja jedyne, jak i „niemal jedyne” wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Jeśli udział jednego ze wspólników wynosi 99/100, a drugiego 1/100 to udział tego drugiego jest udziałem iluzorycznym. Wspólnik, który posiada 99/100 udziałów jest de facto jedynym wspólnikiem spółki.

Powyższy wyrok oraz jego uzasadnienie nie ma jednak przełożenia na realia niniejszej sprawy nie tylko dlatego, że proporcja udziałów pomiędzy wspólnikami jest nieco inna i wynosi 96 % do 4 %.

W przedmiotowej sprawie udziałowcami są małżonkowie A. M. i M. M. (2). To jest o tyle istotne, że małżonkowie wzajemnie uczestniczą zawodowo w spółkach które prowadzą. Jest to o tyle logiczne i uzasadnione, bowiem działalność wnioskodawczynie dotyczy szeroko rozumianego obrotu lokalami (sprzedaż, wynajem, dzierżawa) a działalność jej małżonka skupia się na remontowaniu lokali mieszkalnych i użytkowych. Taka zawodowa koegzystencja jedynie pozytywnie może wpływać na wyniki działalności obu firm.

Wprawdzie można powiedzieć, że taki rozkład udziałów może powodować, że będzie w takich firmach udziałowiec wiodący i udziałowiec „iluzoryczny”. Jednak , na co słusznie zwracała uwagę pełnomocnik ZUS, to nie ilość udziałów decyduje o „iluzoryczności” ich powstania ale cel jaki przyświeca udział obu wspólników w firmie. Bowiem gdyby decydować miały rozkład udziałów pomiędzy wspólnikami to to także za iluzoryczny należało przyjąć układ wnioskodawczynie z poprzednim mężem który w spółce miał aż 30% akcji. Jeżeli umowa spółki nie zawiera szczególnych uregulowań to każdy rozkład akcji w spółce przy dwóch właścicielach będzie miał charakter iluzoryczny. Bowiem rozkład 55% do 45% akcji zawsze pozostawia drugiego właściciela w sytuacji „asystującego” w zarządzaniu i podejmowaniu uchwał właścicieli w firmie tak jakby miał tylko 5% akcji.

Sąd Okręgowy jest orędownikiem stosowania prawa zgodnie z jego literalnym (językowym) brzmieniem i wszelkie wykładnie prawa których powinny stanowić jednolity system rozumiany tak samo bez względu na dziedzinie prawa której dotyczy. Dlatego pojęcia z zakresu prawa (np. winy, związku przyczynowego itp.) powinny posiadać takie samo znaczenie w każdej dyscyplinie prawnej. Niezrozumiałym byłoby aby ten sam zwrot posiadał odmienne znaczenie w zależności od gałęzi prawa w której funkcjonuje jak i od kontekstu prawniczego.

Ten wstęp należy rozwinąć wskazaniem regulacji prawnych zawartych w ustawie o spółkach handlowych.

Zasadą jest, że wspólnicy sp. z o.o. mają równe prawa i obowiązki, a zakres ich uprawnień w spółce uzależniony jest od liczby (wartości) posiadanych udziałów. Zgodnie z art. 20 k.s.h. wspólnicy albo akcjonariusze spółki kapitałowej powinni być traktowani jednakowo w takich samych okolicznościach zaś art. 17 § 1 k.s.h. wskazuje, że jeżeli ustawa lub umowa spółki nie stanowi inaczej, wspólnicy mają równe prawa i obowiązki w spółce. Dotyczy to podstawowych praw obligacyjnych i organizacyjnych (np. prawo głosu, prawo do dywidendy). Odpowiedź na pytanie kiedy spółka powinna być uznana za wieloosobową, a kiedy za jednoosobową nie jest jednoznaczna między innymi dzięki dorobkowi orzecznictwu który nie zawsze wpisuje się w konstrukcje prawne ustanowione przez ustawodawcę.

Należy zwrócić uwagę, że podział udziałów stanowi rezultat wewnętrznych ustaleń wspólników, często także ich możliwości finansowych decydujących o tym, w jakim stopniu każdy wspólnik jest w stanie zaangażować się kapitałowo a nie organizacyjnie. Niejednokrotnie „mniejszościowy udziałowiec” zostaje powołany do zarządu (też na stanowisko prezesa) bo nieraz niewielki udział we własności spółki stanowi swoisty bonus mający na celu większe zaangażowanie się w tego udziałowca w sprawy spółki i zarządzania spółką a jednocześnie aby dać komfort psychiczny „większościowym” udziałowcom, że sprawy spółki zostały należycie opracowane i zabezpieczone. Dlatego pozycję wspólników mogą często determinować ich osobiste uprawnienia (niezależnie od posiadanych udziałów, np. szczególnie wykształcenie, możliwości kontaktowe z potencjalnymi klientami itp). Takie osoby też chcą dodatkowo przyglądać się funkcjonowaniu firmy i wystarczą im niewielkie udziały w firmie dające jednocześnie dodatkowy przychód z dywidendy. Zatem, jak słusznie zauważa pełnomocnik ZUS, każdy przypadek należy rozpatrywać indywidualnie.

Z powyższego wynika, że skoro kodeks spółek handlowych nie ogranicza wspólników w rozkładzie akcji w spółce to tego nie powinien czynić orzecznictwo, gdy ż brak jest podstaw prawnych dla takich działań. Jeżeli rozkład udziałów oceniany jest jako iluzoryczny w sprawach ubezpieczeniowych choć jest zgodny z prawem handlowym to należy zastanowić się na zmianami w prawie ubezpieczeniowym. Natomiast niedopuszczalne jest „modyfikowanie” obowiązującego i nie kwestionowanego prawa na doraźne potrzeby orzecznicze. Wystarczy, że ustawodawca ustali, że każdy udziałowiec (a nie tylko „jednoosobowy”) podlega obowiązkowi ubezpieczeń społecznych i problem „iluzorycznych” udziałowców zostanie rozwiązany. Natomiast jasne i zrozumiałe przepisy prawa handlowego które powinny być analogicznie oceniane w prawie ubezpieczeniowym, nie mogą zaskakiwać obywatela z uwagi na aktualną ocenę interpretacyjną, mimo braku zmian politycznych, gospodarczych czy społecznych w czasie obowiązywania prawa.

Przykładem negatywnym może być całkowicie rozbieżna wykładnia prawa zbiegu świadczeń ubezpieczeniowych z ustaw „mundurowych” i dotyczących emerytur powszechnych.

Zdaniem Sądu, niedopuszczalne jest aby na obywatela został nałożony obowiązek prawny – finansowy (parapodatkowy) bez wyraźnego przepisu ustawodawcy. Interpretacja prawa nie może nakładać obowiązków podatkowych na obywatela zwłaszcza gdy przepisy prawa są jednoznacznie rozumiane, także przez społeczeństwo dla którego ustawodawca powinien stanowić prawa.

Literalna wykładania art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, która ma zastosowanie w niniejszej sprawie, nie wzbudza wątpliwości i jest zgodna z definicją jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wyrażoną w art. 4 § 1 pkt 3 kodeksu spółek handlowych, zgodnie z którym spółka jednoosobowa to spółka kapitałowa, której wszystkie udziały albo akcje należą do jednego wspólnika. W świetle tej definicji po przanalizowaniu zebranego w sprawie materiału dowodowego wbrew twierdzeniom organu rentowego Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że wnioskodawczyni nie prowadzi działalności gospodarczej w ramach jednoosobowej spółki z perspektywy normy prawa ubezpieczeń społecznych, gdyż spółka ta nie jest jednoosobowa, lecz posiada w istocie dwóch udziałowców (A. M. oraz M. M. (2) zaangażowanego a nawet zainteresowanego funkcjonowaniem firmy (...)). W tym znaczeniu Sąd nie podziela stanowiska organu rentowego, że drugi wspólnik (posiadający 4 % udziałów) – M. M. (2) w realiach niniejszej sprawy ma charakter iluzoryczny. Jak wynika z umowy spółki wspólnicy mają wpływ na fundamentalne zasady funkcjonowania spółki czyli na obrót akcjami spółki. Ponadto koegzystencja zawodowa obu firm małżonków jasno wskazuje, że nie ma tu fikcyjności w udziałach spółki, mimo, że wielu udziałowców powoduje, że nie podlegają oni obowiązkowi ubezpieczeniowemu. Dodać należy, że wnioskodawczyni z poprzednim mężem miała rozkład udziałów 30x70 a więc ilość udziałów jej męża była znacznie większa ale wpływ być może nawet mniejszy niż w niniejszym układzie małżonków i ich firm. Jeżeli przy tym małżonkowie dodatkowo chcą uniknąć płacenia składek ubezpieczeniowych to robią to zgodnie z obowiązującym prawem, według zasady, że z prawa można korzystać w zakresie w jakim nie sprzeciwia się on zasadom ustawy, Konstytucji i zasadom współżycia społecznego oraz dobrym zwyczajom kupieckim. Dodać należy, że nie ustawodawca ale orzecznictwo ma decydować o tym których wspólników udział jest „iluzoryczny” a których nie jest. To prowadzi do niepewności prawa i obniża jego rangę. W ten sposób nie ustawodawca ale organy stosujące prawo nakładają na obywatela obowiązki które nie zostały zawarte w ustawie.

Ponowić należy, że to samo zdarzenie nie może być inaczej wykładane na gruncie prawa handlowego i na gruncie prawa ubezpieczeniowego. Bowiem interpretacja prawa nie może zmieniać jego ustawowego znaczenia. Jeżeli kodeks spółek handlowych dopuszcza możliwość istnienia spółki, w której jeden ze wspólników ma niewielką ilość udziałów i nie przewiduje umowa spółki jakiś szczególnych uprawnień dla tego wspólnika to prawo ubezpieczeń nie może przyjmować fikcji, że w spółce jest jeden udziałowiec który podlega ubezpieczeniom. To kwestia regulacji ustawowej. Jak wyżej zasygnalizowano (postulat de lege ferenda) wystarczy, że ustawodawca oskłada udziałowców oddzielnie lub wspólnie z obowiązkiem odprowadzenia składek przez spółkę do ZUS. Okoliczność, że przepisy prawa pozwalają unikać ubezpieczenia przez dominującego wspólnika nie należy do wykładni prawa jeżeli działanie takie nie jest sprzeczne z prawem. Dodać należy, co podkreśla często SN, że ubezpieczenia społeczne są autonomiczną dziedziną prawa i nie można do niego stosować zasad zawartych w Kodeksie Cywilnym jeżeli ustawa do nich nie odsyła. Tak więc wspólnik mniejszościowy, jeżeli czerpie korzyści z dochodów firmy w zakresie swoich udziałów nie jest udziałowcem iluzorycznym. Uwagę Sądu zwrócił również fakt, iż organ rentowy w żaden sposób nie wykazał, aby M. M. (2) nie otrzymywał dochodów np. poprzez dokumenty podatkowe.

Zgodnie z tezą wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 25 lipca 2019 r. III AUa 424/19 (LEX nr 2781216), którą Sąd Okręgowy w pełni podziela, objęcie udziałów, choćby w nieznacznej części, w spółce przez innych udziałowców należy uznać za okoliczność wyłączającą zastosowanie art. 8 ust. 6 pkt 4 u.s.u.s.

Podstawową rolą wspólnika jest uczestnictwo w zgromadzeniach wspólników, regulowanych przepisami od art. 227 do 254 k.s.h. oraz wykonywanie prawa kontroli w trybie art. 212 k.s.h. Prawo kontroli służy każdemu wspólnikowi. W tym celu wspólnik lub wspólnik z upoważnioną przez siebie osobą może w każdym czasie przeglądać księgi i dokumenty spółki, sporządzać bilans dla swego użytku lub żądać wyjaśnień od zarządu (§ 1). Nie jest rolą wspólnika reprezentowanie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością czy zajmowanie się sprawami tej spółki. Kompetencje te zostały przyznane zarządowi spółki w myśl art. 201 § 1 k.s.h. Rola zarządu spółki sprowadza się do prowadzenia jej spraw (czyli prowadzenia przedsiębiorstwa, kierowania pracownikami i podejmowania decyzji gospodarczych) oraz do reprezentowania jej na zewnątrz (dokonywania czynności prawnych w stosunkach zewnętrznych spółki). W rozpoznawanej sprawie M. M. (2) (mniejszościowy wspólnik) został powołany do zarządu przedmiotowej spółki na stanowisko Wice- Prezesa zarządu. Ponadto, jak wynika z zeznań skarżącej zajmuje się on kwestiami związanymi z oględzinami lokali, a także podaje klientom koszty remontu, podpowiada jak remontować mieszkania, pomaga przy wyszukiwaniu inwestycji gruntowych. Znamiennym jest również, że od kiedy wnioskodawczyni urodziła dziecko czyli od sierpnia 2020 roku, M. M. (2) jest bardzo zaangażowany w prowadzenie spółki, a także wspiera ją finansowo. W takim wypadku zachodzi pewnego rodzaju ekonomiczna zależność pomiędzy przedmiotową spółką, a aktywnością owego wspólnika co do jej spłat, zaś na wnioskodawczyni spoczywa zobowiązanie respektowania praw jakie przynależne są drugiemu wspólnikowi, w tym dołożenie staranności w realizacji ciężących na niej obowiązków względem owego wspólnika.

W ocenie sądu działanie w przedmiotowej spółce dwóch wspólników, którzy w sposób realny oddziałują na funkcjonowanie przedmiotowej spółki przekłada się na sformułowanie, że tak naprawdę nie sposób oceniać wskazanej spółki jako spółki jednoosobowej, pomijając brak podstaw prawnych do takiej oceny.

Wydaje się, że przy niezmienionej umowie, ale z większym rozłożeniem udziałów organ rentowy nie kwestionował by umowy. Bowiem przed sądem jeszcze nigdy nie zawiśła sprawa w której udziały rozkładają się np. 65 do 35 mimo, że ten mniejszościowy udział nie posiada żadnych przywilejów, a więc zawsze byłby przegłosowywany. Zdaniem Sądu zachowania zgodne z prawem nie mogą być uznane za wadliwe.

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni taką właśnie umowę zawarła z już wcześniej z M. K., następnie była w posiadaniu całości udziałów w przedmiotowej spółce i tego faktu organ rentowy nie kwestionował. Ponownie tego rodzaju umowę jak wcześniej z M. K., ubezpieczona zawarła z M. M. (2) mimo, że znali się od 2017 roku i mogli zawrzeć już znacznie wcześniej takie umowy. To oznacza, że umowy zostały zawarte z uwagi na ścisłą współpracę małżonków przy prowadzeniu spółek, szczególnie gdy wnioskodawczyni urodziła dziecko i nie zawiesiła działalności. Tak więc ilość

udziałów (poza możliwością nieplacenia składek do ZUS) odzwierciedla potrzebę posiadania przez drugiego małżonka nawet niewielkiej ilości udziałów.

Tutejszy sąd zważył także, że z załączonej do sprawy umowy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wynika, że zgodnie z § 8 ust 3 udział może być umorzony za zgodą wspólnika w drodze nabycia udziałów przez Spółkę. Z § 10 wynika z kolei, że zbycie oraz zastawienie udziału wymaga zgody spółki. Zapis ten nie ogranicza się tylko do zgody „większej ilości udziałów”. Dodać też trzeba, że wspólnik mniejszościowy ma prawo zaskarżyć niektóre ważne dla spółki uchwały do sądu co daje dodatkową ochronę spółce. Tak więc nie można powiedzieć, że ta umowa spółki nie daje żadnych możliwości ingerowania w prawa spółki przez mniejszościowego udziałowca.

Na zakończenie należy dodać, że kodeks spółek handlowych min. w art. 249 przewidział możliwość zaskarżenia uchwał wspólników sprzecznych z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godzącą w interesy spółki lub mającą na celu pokrzywdzenie wspólnika. Prawo handlowe przewidziało, że część wspólników może mieć „iluzoryczne” prawa w spółce dlatego wprowadził przepis dający bardzo mocny argument w ręce udziałowców. Tak więc nawet jednoprocenowy udziałowiec bez szczególnych uprawnień (bez tzw. złotej akcji) może mieć istotny wpływ na losy spółki.

W świetle przywołanych powyżej stwierdzeń, nie sposób uznać zgodnie ze stanowiskiem ZUS udziału drugiego ze wspólników – mniejszościowego przedmiotowej spółki (M. M. (2)) za iluzoryczny.

Posiadanie udziałów w spółce z o.o. przez co najmniej dwóch udziałowców, choćby - jak w niniejszej sprawie - jeden z udziałowców posiadał zaledwie 4 % udziałów, należało uznać za okoliczność wyłączającą zastosowanie przepisu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 2 k.p.c.

Sędzia

Z; odpis uzasadnienia doręczyć pełnomocnikowi ZUS z aktami ZUS.

Sędzia.